Drivhusgas

Af Lennart Kiil

Felix Montino, CC BY 2.0.

Gas i atmosfæren som gør det sværere for Jordens varme at forsvinde ud i rummet.

Noget af den varme som opstår, når sollyset rammer Jordens overflade, sendes tilbage ud i atmosfæren som langbølget, infrarød stråling. Drivhusgasserne absorberer noget af denne langbølgede stråling og mindsker dermed varmetabet fra Jorden.

Jordens atmosfære indholder adskillige drivhusgasser. De mest almindelige er vanddamp (bidrager med omkring to tredjedele af den naturlige drivhuseffekt), kuldioxid, metan og ozon. De er alle en naturlig del af atmosfæren, men nogle af dem tilføres også ved menneskelig aktivitet. Derudover er der andre menneskeskabte kemikalier, der ligeledes virker som drivhusgasser såsom CFC-gasser (forkortelse for Chloro-Fluoro-Carbon), der tidligere blev brugt som kølemiddel i køleskabe.

Kopiering og print fra Klimaleksikon til undervisningsbrug tilladt efter aftale med CopyDan Tekst & Node

Til trods for at drivhusgasserne kun udgør en lille brøkdel af atmosfæren (mindre end 1 procent), har de stor betydning for Jordens klima. Uden drivhuseffekten ville Jorden være omkring 33 grader koldere, hvilket de fleste nulevende organismer på planeten ikke ville kunne overleve.

Vanddamp bidrager mest til den naturlige drivhuseffekt, mens kuldioxid er den vigtigste antropogeniske, menneskeskabte, drivhusgas.

Mennesket øger atmosfæren indhold af kuldioxid, CO_2, ved afbrænding af fossile brændstoffer (olie, kul og naturgas), afskovning og andre aktiviteter.

Ved at analysere iskerner kan klimatologer sammenligne nutidens koncentrationen af drivhusgasser i atmosfære med sammensætningen af atmosfæren og klimaet for flere hundrede tusinde år siden.

Resultaterne viser, at koncentrationen af drivhusgasser i atmosfæren er øget markant siden starten af den industrielle revolution (1750-), som følge af menneskelige aktiviteter. Ifølge FN's klimapanel er det overvejende sandsynligt, at denne øgning har forårsaget stigningen i den gennemsnits-temperatur, det vil sige den globale opvarmning.

Husk at tage quizzen online på klimaleksikon.dk/opslag/drivhusgas

Sådan henviser du til opslaget

Lennart Kiil: "Drivhusgas". Klimaleksikon, klimaleksikon.dk/opslag/drivhusgas, hentet 7. november 2026.

Klimaleksikon er gratis og uden login.

Kopiering og print fra Klimaleksikon til undervisningsbrug tilladt efter aftale med CopyDan Tekst & Node